

3. ในการประเมินผลงานของใบกิจกรรม ควรประเมินตามสภาพจริง และประเมินตามความแตกต่างระหว่างบุคคลโดยใช้เกณฑ์ที่กำหนด

4. การสอนในห้องเรียนควรจัดทำสื่อชิ้นตอนการวาดภาพทิวทัศน์ให้มีขนาดใหญ่ ติดป้ายนิเทศ เพื่อกระตุ้นความสนใจและสร้างบรรยากาศการเรียนรู้

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาวาดเส้นกับทักษะการวาดเส้นเนื้อหาอื่น ๆ เช่น วาดหุ่นนิ่ง วาดคนเหมือน วาดดอกไม้ วาดสัตว์ และใช้วิธีการสอนโดยการเปรียบเทียบกับทฤษฎีการสอน เช่น การสอนแบบแสวงหาความรู้ การสอนคิดวิเคราะห์ การสอนที่ส่งเสริมคิดสร้างสรรค์ การสอนแบบเลียนแบบศิลปิน เป็นต้น

2. ควรมีการศึกษาวิจัยแบบฝึกทักษะเรื่องวาดเส้นทิวทัศน์วิชาทัศนศิลป์กับตัวแปรอื่น ๆ เช่น พฤติกรรม ผู้เรียนการส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ เป็นต้น

3. ในการวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเพื่อหาประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะ เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทักษะวาดภาพและความพึงพอใจครั้งต่อไป ควรทดลองซ้ำเพื่อพัฒนาแบบฝึกและวัดคงคงทนในการเรียนรู้

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). **หลักสูตรแกนกลางขั้นพื้นฐานพุทธศักราช2551**. กรุงเทพฯ : ครูสภาลาดพร้าว.
ชัยรัตน์ สุทธิรัตน์. (2552). **80 นวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ**. กรุงเทพฯ : แดเน็กซ์ อินเตอร์คอปอเรชั่น.

ธนิศ เพ็ญรวงศ์มณี. (2556). **การพัฒนาแบบฝึกทักษะด้วยตนเองทางทัศนธาตุและองค์ประกอบศิลป์สู่การสร้างงานทัศนศิลป์สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา โรงเรียนเซนต์คาเบรียล**. ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาทัศนศิลป์ศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร.

นพดล เนตรดี. (2555). **ธรรมชาติทิวทัศน์และบรรยากาศทะเล**. กรุงเทพฯ : วาดศิลป์.

_____ . (2556). **วาดเส้นวาดทิวทัศน์**. กรุงเทพฯ : วาดศิลป์.

นภาพร หาคุ่มคลัง. (2556). **รายงานเรื่องวิจัย การพัฒนาชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ เรื่อง การวาดเส้น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่เน้นการฝึกปฏิบัติอย่างเป็นขั้นตอน**. โรงเรียนจักราชวิทยา นครราชสีมา.

รังสี สุนทรรักษา. (2555). **รายงานวิจัยแบบฝึกทักษะการเรียนรู้ศิลปะ กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ รหัส ศ 30201 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 การวาดเส้น**. โรงเรียนบัวหลวงวิทยาคม อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษابุรีรัมย์ เขต 1.

ศุภพงษ์ ยืนยง. (2547). **หลักการเขียนภาพ**. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.

สถาพร ดีบุญมี ณ ชุมแพ. (2557). **3 มิติ...ทัศนียภาพ**. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.

สมศักดิ์ ใจเที่ยง. (2553). **รายงานวิจัยเรื่องการใช้แบบฝึกทักษะ เรื่อง ศิลปะการวาดเส้น สาระเพิ่มเติมกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4**.

http://www.kroobannok.com/board_view.php?b_id=53678&bcat_id=16

อนันต์ ประภาโส. (2553). **วาดเส้นทิวทัศน์**. กรุงเทพฯ : สิปประภา.

อาภรณ์ ใจเที่ยง. (2550). **หลักการสอน**. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.

อารี สุทธิพันธ์. (2528). **การวาดเส้น**. กรุงเทพฯ : วิมลอร่าต.